

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Іщенко Н.М.

«» _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 053 «Психологія»

Розробник програми

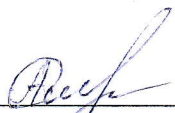
Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри психології

Директор медичного інституту

Директор ННІ ППО

Начальник НМВ

О.М. Амплєєва

В.І. Каневський

І.П. Лисенкова

Г.В. Грищенко

Г.Л. Норд

С.І. Шкірчак

Миколаїв – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни		
Найменування дисципліни	Практична психологія		
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»		
Спеціальність	053 «Психологія»		
Спеціалізація (якщо є)			
Освітня програма	Психологія		
Рівень вищої освіти	Бакалавр		
Статус дисципліни	Нормативна		
Курс навчання	III		
Навчальний рік	2020-2021		
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма	
	5-й	6(2019-2020), 7-й	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин		
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма	
	– лекції	30 год	10 год
	– групові заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	30 год	8 год
	– годин самостійної роботи студентів	60 год	102 год
Відсоток аудиторного навантаження	50 %	15%	
Мова викладання	українська		
Форма проміжного контролю (якщо є)	Іспит (5-й семестр)	Іспит (7-й семестр)	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: формування у студентів теоретичних знань з основ практичної психології; закріплення інтегрованих та систематизованих знань та методів з різних областей психології, отриманих у процесі навчання, з метою системного їх застосування при вирішенні проблем, виникаючих у людини в різноманітних сферах її життя; формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, а також опрацювання базових навичок використання сучасних методів та форм організації психологічної практики.

Завдання:

- Забезпечити засвоєння норм, зразків, правил поведінки, стійкої системи цінностей, яка відповідає професійному етикету практичного психолога.
- Ознайомити студентів із системою знань, технологією практичної діяльності майбутнього психолога, формуванням його психологічної культури.
- Сформувати у студентів розуміння професійно значущих якостей особистості, гуманістичної спрямованості, “діалогічності” як центрального її компонента, здатності до професійної ідентифікації.

Передумови вивчення дисципліни:

Практична психологія як навчальна дисципліна посідає певне місце у підготовці практичних психологів. Це пов'язано з необхідністю підготовки фахівців нової формації, яким було б притаманне вміння орієнтуватись в особистісних особливостях людини, аналізувати її знання, вміння та навички, стан та поведінку, вміння спілкуватись, а також допомагати вирішувати людські проблеми, працювати з людьми.

Очікувані результати навчання:

Програма «Практична психологія» передбачає формування знань та умінь в межах володіння теоретичним і практичним матеріалом дисципліни, чітке уявлення про умови й передумови її виникнення; а також вміння користуватися базовими поняттями дисципліни для практичних цілей, бачити можливості застосування даних понять в основних сферах життя.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- систему принципів практичної психології, її місце у психологічній науці, функції та завдання психологічної практики;
- основні завдання та види діяльності практичного психолога;
- етичні засади діяльності практичного психолога;
- функції практичного психолога, вимоги до особистості, професійної підготовки фахівця та його роботи.

має вміти:

- використовувати отримані знання у власній професійній діяльності;
- володіти системою понять та категорій, розроблених у різних наукових школах в процесі розвитку психології та ін;
- підбирати та використовувати спеціальні техніки у роботі з клієнтами;

- використовувати і оперувати психологічною термінологією;
- відрізняти особливості різних видів психологічної практики;
- вміти використовувати здобуті знання на практиці.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНЦІЇ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність ефективно взаємодіяти за співпрацювати з представниками інших професійних груп.

СК13. Здатність знаходити ефективні рішення в нестандартних ситуаціях під час надання психологічної допомоги.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР19. Застосовувати набуті знання, уміння та навички під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.

3. Програма навчальної дисципліни
Денна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.				
Блок 1. Особливості роботи практичного психолога в різних сферах суспільної практики				
1.	Характеристика професії практичного психолога	2	2	4
2.	Етика професійної діяльності в роботі психолога	2	2	4
3.	Особистість практичного психолога	2	2	4
4.	Соціальні та правові умови розвитку практичної психології. Структура практичної психології	2	2	4
5.	Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології	2	2	4
6.	Психологічна служба системи освіти	2	2	4
7.	Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу	2	2	2
8.	Психологічна служба у силових структурах	2	1	1
	Контрольна робота блоком 1.	-	1	1
	Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.	16	16	28
МОДУЛЬ II. Практична психологія як професійна діяльність				
Блок 2. Види діяльності практичного психолога				
9.	Основні види діяльності соціально-психологічної служби: просвітницько-пропагандистська та профілактична робота	2	2	4
10.	Основні види діяльності соціально-психологічної служби: психологічне консультування	2	2	4
11.	Психодіагностична робота практичного психолога	2	2	4
12.	Психокорекція як вид психологічної допомоги	2	2	4
13.	Загальна характеристика психотерапії як складової практичної психології	2	2	4
14.	Особливості психологічної реабілітації	2	2	4
15.	Організація роботи консультантів-психологів «Телефону довіри»	2	1	4
	Контрольна робота за блоком 2.	-	1	4
	Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.	14	14	32
	Всього за курсом – 120 год. Кредитів ECTS – 4.	30	30	60

Заочна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.				
Блок 1. Особливості роботи практичного психолога в різних сферах суспільної практики				
1.	Характеристика професії практичного психолога. Етика професійної діяльності в роботі психолога	2	1	13
2.	Особистість практичного психолога. Соціальні та правові умови розвитку практичної психології. Структура практичної психології	1	1	13
3.	Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології	1	1	13
4.	Психологічна служба системи освіти. Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу. Психологічна служба у силових структурах	1	1	12
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		5	4	51
МОДУЛЬ II. Практична психологія як професійна діяльність				
Блок 2. Види діяльності практичного психолога				
5.	Основні види діяльності соціально-психологічної служби: просвітницько-пропагандистська та профілактична робота	1	1	12
6.	Основні види діяльності соціально-психологічної служби: психологічне консультування. Психодіагностична робота практичного психолога	2	1	13
7.	Загальна характеристика психотерапії та психокорекції як складових практичної психології	1	1	13
8.	Особливості психологічної реабілітації. Організація роботи консультантів-психологів «Телефону довіри»	1	1	13
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		5	4	51
Всього за курсом – 120 год. Кредитів ECTS – 4.		10	8	102

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Характеристика професії практичного психолога <ol style="list-style-type: none">1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика практичного психолога.2. Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога.3. Система типових функцій і задач практичного психолога.4. Уміння, обов'язки і права практичного психолога.
2	Тема 2. Етика професійної діяльності в роботі психолога <ol style="list-style-type: none">1. Етичний кодекс у роботі практичного психолога.2. Основні положення Етичного кодексу.3. Етичні аспекти практичної психологічної діяльності.
3	Тема 3. Особистість практичного психолога <ol style="list-style-type: none">1. Критерії професійної придатності практичного психолога.2. Модель особистості практичного психолога.3. Вміння спілкуватися з клієнтом-стрижнева спеціальна здібність практикуючого психолога.4. Формування особистості практикуючого психолога у ВНЗ.
4	Тема 4. Соціальні та правові умови розвитку практичної психології. Структура практичної психології. <ol style="list-style-type: none">1. Основні етапи та особливості розвитку науки про людину.2. Сучасна система психології як науково-практична сфера суспільної діяльності. Структура і завдання практичної психології.3. Перспективи розвитку практичної психології.4. Національна система соціально-психологічної служби.5. Підготовка практичних психологів.
5	Тема 5. Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології. <ol style="list-style-type: none">1. Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України.2. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти.3. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики.4. Основні методи практичної психології
6	Тема 6. Психологічна служба системи освіти <ol style="list-style-type: none">1. Історія розвитку шкільної психологічної служби (ШПС).2. Роль ШПС у вирішенні проблем школи.3. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби системи освіти.4. Структура, напрямки та форми діяльності шкільної психологічної служби в Україні.
7	Тема 7. Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу <ol style="list-style-type: none">1. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби на підприємстві.2. Характеристика досвіду роботи психологічної служби підприємства.3. Психологічна служба організацій малого бізнесу.
8	Тема 8. Психологічна служба у силових структурах <ol style="list-style-type: none">1. Збройні сили України як сфера діяльності психолога.2. Специфіка діяльності психолога в установах покарання.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Психолог у правоохоронній сфері: завдання, види діяльності. 4. Психологічне супроводження професійної діяльності працівників поліції.
9	<p>Тема 9. Основні види діяльності соціально-психологічної служби: просвітницько-пропагандистська та профілактична робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та особливості профілактичної роботи практичного психолога. 2. Основні завдання психологічної профілактики. 3. Рівні психологічної профілактики. 4. Зміст психопрофілактичної роботи. 5. Психологічна прогностика та її особливості.
10	<p>Тема 10. Основні види діяльності соціально-психологічної служби: психологічне консультування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття про психологічне консультування. 2. Мета та завдання консультування. 3. Види та задачі психологічного консультування. 4. Методика індивідуального консультування. 5. Методика групового консультування. 6. Вимоги до організації консультування.
11	<p>Тема 11. Психодіагностична робота практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасне поняття про психодіагностику. 2. Завдання та цілі психодіагностики. 3. Поняття психологічного діагнозу. 4. Основні види психодіагностики. 5. Методи психодіагностичної роботи. 6. Організація групового психодіагностичного розвитку.
12	<p>Тема 12. Психокорекція як вид психологічної допомоги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття психологічної корекції. 2. Основні види психокорекційної роботи. 3. Ігротерапія в психокорекційній роботі з дітьми дошкільного віку. 4. Форми психологічної корекції. 5. Сказкотерапія в психокорекційній роботі з дітьми. 6. Музикотерапія в психокорекційній роботі з дітьми. 7. Психогімнастика у психокорекційній роботі з дітьми. 8. Використання транзактного аналізу у психокорекційній роботі з дорослими.
13	<p>Тема 13. Загальна характеристика психотерапії як складової практичної психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психотерапії. 2. Особливості та основні види психотерапевтичної роботи. 3. Основні напрямки зарубіжної терапевтичної психології. 4. Поняття про групову психотерапію. 5. Психотерапевтична група, її особливості. 6. Основні етапи та режим роботи терапевтичної групи. 7. Психодинамічний напрям. 8. Гуманістична психотерапія. 9. Екзистенційна психотерапія та консультування. 10. Гештальт-терапія.
14	<p>Тема 14. Особливості психологічної реабілітації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність психологічної реабілітації. 2. «Компенсація», «корекція», «реабілітація», «абілітація» в процесі соціальної інтеграції особистості. 3. Основні напрямки розвитку психологічної реабілітації. 4. Особливості психологічної реабілітації в роботі практичного психолога.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Види реабілітаційної допомоги психолога. 6. Соціально-психологічна реабілітація. 7. Оцінка ефективності психологічної реабілітації. 8. Медико-соціальна експертиза у системі реабілітації інвалідів.
15	<p>Тема 15. Організація роботи консультантів-психологів «Телефону довіри»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційні та методологічні принципи психологічної допомоги на «Телефоні довіри». 2. Особливості психологічного телефонного консультування. 3. Питання емоційного вигорання психологів-консультантів. 4. Проблематика абонентів «телефону довіри».

План лекцій (заочної форми навчання):

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Психологічна практика як професійна діяльність психолога.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «психологічна практика». 2. Місце психологічної практики у психологічній науці. 3. Специфічні риси психологічної практики. 4. Система принципів практичної психології. 5. Функції та завдання психологічної практики.
2	<p>Тема 2. Характеристика професії практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика практичного психолога. 2. Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога. 3. Система типових функцій і задач практичного психолога. 4. Уміння, обов'язки і права практичного психолога.
3	<p>Тема 3. Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України. 2. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти. 3. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики. 4. Основні методи практичної психології
4	<p>Тема 4. Психологічна служба системи освіти. Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу. Психологічна служба у силових структурах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку шкільної психологічної служби (ШПС). 2. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби системи освіти. 3. Структура, напрямки та форми діяльності шкільної психологічної служби в Україні. 4. Психологічна служба організацій малого бізнесу. 5. Збройні сили України як сфера діяльності психолога. 6. Специфіка діяльності психолога в установах покарання. 7. Психолог у правоохоронній сфері: завдання, види діяльності. 8. Психологічне супроводження професійної діяльності працівників поліції.
5	<p>Тема 5. Основні види діяльності соціально-психологічної служби</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічне оцінювання. 2. Психологічне консультування. 3. Психологічна просвіта. 4. Корекцій-відновлювальна та розвивальна робота

4.2. План групових занять денної форми

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Характеристика професії практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика практичного психолога. 2. Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога. 3. Система типових функцій і задач практичного психолога. 4. Уміння, обов'язки і права практичного психолога.
2	<p>Тема 2. Етика професійної діяльності в роботі психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичний кодекс у роботі практичного психолога. 2. Основні положення Етичного кодексу. 3. Етичні аспекти практичної психологічної діяльності.
3	<p>Тема 3. Особистість практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії професійної придатності практичного психолога. 2. Модель особистості практичного психолога. 3. Вміння спілкуватися з клієнтом-стрижнева спеціальна здібність практикуючого психолога. 4. Формування особистості практикуючого психолога у ВНЗ.
4	<p>Тема 4. Соціальні та правові умови розвитку практичної психології. Структура практичної психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи та особливості розвитку науки про людину. 2. Сучасна система психології як науково-практична сфера суспільної діяльності. Структура і завдання практичної психології. 3. Перспективи розвитку практичної психології. 4. Національна система соціально-психологічної служби. 5. Підготовка практичних психологів.
5	<p>Тема 5. Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України. 2. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти. 3. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики. 4. Основні методи практичної психології
6	<p>Тема 6. Психологічна служба системи освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку шкільної психологічної служби (ШПС). 2. Роль ШПС у вирішенні проблем школи. 3. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби системи освіти. 4. Структура, напрямки та форми діяльності шкільної психологічної служби в Україні.
7	<p>Тема 7. Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби на підприємстві. 2. Характеристика досвіду роботи психологічної служби підприємства. 3. Психологічна служба організацій малого бізнесу.
8	<p>Тема 8. Психологічна служба у силових структурах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збройні сили України як сфера діяльності психолога. 2. Специфіка діяльності психолога в установах покарання.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Психолог у правоохоронній сфері: завдання, види діяльності. 4. Психологічне супроводження професійної діяльності працівників поліції.
9	<p>Тема 9. Основні види діяльності соціально-психологічної служби: просвітницько-пропагандистська та профілактична робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та особливості профілактичної роботи практичного психолога. 2. Основні завдання психологічної профілактики. 3. Рівні психологічної профілактики. 4. Зміст психопрофілактичної роботи. 5. Психологічна прогностика та її особливості.
10	<p>Тема 10. Основні види діяльності соціально-психологічної служби: психологічне консультування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття про психологічне консультування. 2. Мета та завдання консультування. 3. Види та задачі психологічного консультування. 4. Методика індивідуального консультування. 5. Методика групового консультування. 6. Вимоги до організації консультування.
11	<p>Тема 11. Психодіагностична робота практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасне поняття про психодіагностику. 2. Завдання та цілі психодіагностики. 3. Поняття психологічного діагнозу. 4. Основні види психодіагностики. 5. Методи психодіагностичної роботи. 6. Організація групового психодіагностичного розвитку.
12	<p>Тема 12. Психокорекція як вид психологічної допомоги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття психологічної корекції. 2. Основні види психокорекційної роботи. 3. Ігротерапія в психокорекційній роботі з дітьми дошкільного віку. 4. Форми психологічної корекції. 5. Сказкотерапія в психокорекційній роботі з дітьми. 6. Музикотерапія в психокорекційній роботі з дітьми. 7. Психогімнастика у психокорекційній роботі з дітьми. 8. Використання транзактного аналізу у психокорекційній роботі з дорослими.
13	<p>Тема 13. Загальна характеристика психотерапії як складової практичної психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психотерапії. 2. Особливості та основні види психотерапевтичної роботи. 3. Основні напрямки зарубіжної терапевтичної психології. 4. Поняття про групову психотерапію. 5. Психотерапевтична група, її особливості. 6. Основні етапи та режим роботи терапевтичної групи. 7. Психодинамічний напрям. 8. Гуманістична психотерапія. 9. Екзистенційна психотерапія та консультування. 10. Гештальт-терапія.
14	<p>Тема 14. Особливості психологічної реабілітації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність психологічної реабілітації. 2. «Компенсація», «корекція», «реабілітація», «абілітація» в процесі соціальної інтеграції особистості. 3. Основні напрямки розвитку психологічної реабілітації. 4. Особливості психологічної реабілітації в роботі практичного психолога.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Види реабілітаційної допомоги психолога. 6. Соціально-психологічна реабілітація. 7. Оцінка ефективності психологічної реабілітації. 8. Медико-соціальна експертиза у системі реабілітації інвалідів.
15	<p>Тема 15. Організація роботи консультантів-психологів «Телефону довіри»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційні та методологічні принципи психологічної допомоги на «Телефоні довіри». 2. Особливості психологічного телефонного консультування. 3. Питання емоційного вигорання психологів-консультантів. 4. Проблематика абонентів «телефону довіри».

План групових занять (заочна форма)

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Психологічна практика як професійна діяльність психолога. Основні види діяльності соціально-психологічної служби</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце психологічної практики у психологічній науці. 2. Специфічні риси психологічної практики. 3. Функції та завдання психологічної практики. 4. Психологічне оцінювання. 5. Психологічне консультування. 6. Психологічна просвіта. 7. Корекцій-відновлювальна та розвивальна робота
2	<p>Тема 2. Характеристика професії практичного психолога</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика практичного психолога. 2. Освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога. 3. Система типових функцій і задач практичного психолога. 4. Уміння, обов'язки і права практичного психолога.
3	<p>Тема 3. Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу. Методи та техніки практичної психології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України. 2. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти. 3. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби у інших сферах суспільної практики. 4. Основні методи практичної психології
4	<p>Тема 4. Психологічна служба системи освіти. Психологічна служба промислових підприємств та організацій малого бізнесу. Психологічна служба у силових структурах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку шкільної психологічної служби (ШПС). 2. Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби системи освіти. 3. Структура, напрямки та форми діяльності шкільної психологічної служби в Україні. 4. Психологічна служба організацій малого бізнесу. 5. Збройні сили України як сфера діяльності психолога. 6. Специфіка діяльності психолога в установах покарання. 7. Психолог у правоохоронній сфері: завдання, види діяльності. 8. Психологічне супроводження професійної діяльності працівників поліції.

4.3. Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до групових занять.
2. Підготовка до написання есе на вибір за темами.

Теми для написання есе:

- 2.1. Питання та проблеми взаємодії практичного психолога з представниками суміжних професій, які працюють в соціальній сфері.
- 2.2. Психодинамічний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
- 2.3. Поведінковий та діяльнісний підходи у практичній психології.
- 2.4. Екзистенційно-гуманістичний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
- 2.5. Сучасні напрямки та теоретичні концепції практичної психології.
- 2.6. Проблема визначення методологічних засад практичної психології.
- 2.7. Психологічний зміст соціальної діяльності: формування соціальних потреб, мотивів, прийомів спілкування, сприйняття людини та групи, створення сприятливих умов життєдіяльності людей.
- 2.8. Психологічний клімат та психологічний комфорт.
- 2.9. Зміст, форми та методи профілактичної роботи.
- 2.10. Психологічна діагностика: основні методи, їх характеристика і особливості використання.
- 2.11. Соціально-психологічний тренінг та аутотренінг.
- 2.12. Особливості психологічної консультації.
- 2.13. Практична психологія в дошкільних закладах.
- 2.14. Психолого-педагогічна експертиза готовності дитини до школи.
- 2.15. Практична психологія в початковій школі.
- 2.16. Практична психологія в середній загальноосвітній школі.
- 2.17. Практична психологія у позашкільних закладах.
- 2.18. Психологічне забезпечення роботи навчальних закладів реабілітації неповнолітніх.
- 2.19. Практична психологія у вищій школі.
- 2.20. Психологічні методи дослідження закономірностей процесу виховання, розвитку, формування особи, способів її діяльності.
- 2.21. Причини виникнення ситуації „педагогічної занедбаності” та “безпритульності”.
- 2.22. Основні моделі консультативної допомоги сім'ї. Психологія консультування з приводу подружніх проблем.
- 2.23. Психологічна допомога жертвам сексуального насилля: принципи та підходи.
- 2.24. Взаємозумовленість та суперечності родинно-суспільного виховання.
- 2.25. Технологія активного слухання в телефонному консультуванні.
- 2.26. Специфіка роботи із суїцидальними клієнтами.
- 2.27. Спілкування з молоддю, яка знаходиться в стані алкогольної та наркотичної залежності.
- 2.28. Психологічні особливості реабілітації людей з особливими потребами. I
- 2.29. Психологічні технології роботи з безпритульними дітьми. Робота психолога в дитячому будинку.

3. Підготовка до написання контрольних робіт за блоками.
4. Підготовка до контрольної роботи для заочної форми навчання.

1. Підготовка до групових занять. На групових заняттях викладач оцінює підготовлені здобувачами вищої освіти виступи, активність на занятті (відповіді на запитання, наведення прикладів з досвіду та обробленої літератури), вміння формулювати та відстоювати свої думки. Робота на груповому занятті оцінюється за наступними показниками:

- а) за наявність лекційного зошиту, наявність та якість відпрацювання в ньому конспектів за всіма заняттями змістового модулю;
- б) за підготовлену усну доповідь нараховується;
- в) за надання правильної усної (письмової) відповіді на поставлене запитання під час заняття, за доповнення.

2. Підготовка до написання есе. Студентові пропонується на вибір одна з тем. Необхідно опрацювати матеріали лекцій і за допомогою отриманих на заняттях знань написати есе. Список літератури повинен включати не тільки підручники та посібники, але й монографії та джерела (видання за останні 5 років).

3. Підготовка до написання контрольних робіт за блоками. Написання контрольної роботи є одним із засобів оцінки знань студентів. Контрольні роботи проводяться відповідно до завершення вивчення модуля дисципліни. Всього робочою програмою передбачено 3 контрольні роботи, кожна з яких має декілька варіантів завдань. Студенти отримують питання відповідно до варіанту і мають 40 хв. на виконання завдань.

4. Підготовка до контрольної роботи для заочної форми навчання.

Студентові пропонується на вибір одна з тем. Необхідно опрацювати матеріали лекцій і за допомогою отриманих на заняттях знань написати есе. Список літератури повинен включати не тільки підручники та посібники, але й монографії та джерела (видання за останні 5 років). При цитуванні обов'язково вказати джерело і сторінку, на якій поміщено цитату.

Теми для написання есе:

- 4.1. Питання та проблеми взаємодії практичного психолога з представниками суміжних професій, які працюють в соціальній сфері.
- 4.2. Психодинамічний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
- 4.3. Поведінковий та діяльнісний підходи у практичній психології.
- 4.4. Екзистенційно-гуманістичний підхід у психосоціальній теорії та практиці.
- 4.5. Сучасні напрямки та теоретичні концепції практичної психології.
- 4.6. Проблема визначення методологічних засад практичної психології.
- 4.7. Психологічний зміст соціальної діяльності: формування соціальних потреб, мотивів, прийомів спілкування, сприйняття людини та групи, створення сприятливих умов життєдіяльності людей.
- 4.8. Психологічний клімат та психологічний комфорт.
- 4.9. Зміст, форми та методи профілактичної роботи.
- 4.10. Психологічна діагностика: основні методи, їх характеристика і особливості використання.

- 4.11. Соціально-психологічний тренінг та аутотренінг.
- 4.12. Особливості психологічної консультації.
- 4.13. Практична психологія в дошкільних закладах.
- 4.14. Психолого-педагогічна експертиза готовності дитини до школи.
- 4.15. Практична психологія в початковій школі.
- 4.16. Практична психологія в середній загальноосвітній школі.
- 4.17. Практична психологія у позашкільних закладах.
- 4.18. Психологічне забезпечення роботи навчальних закладів реабілітації неповнолітніх.
- 4.19. Практична психологія у вищій школі.
- 4.20. Психологічні методи дослідження закономірностей процесу виховання, розвитку, формування особи, способів її діяльності.
- 4.21. Причини виникнення ситуації „педагогічної занедбаності” та “безпритульності”.
- 4.22. Основні моделі консультативної допомоги сім’ї. Психологія консультування з приводу подружніх проблем.
- 4.23. Психологічна допомога жертвам сексуального насилля: принципи та підходи.
- 4.24. Взаємозумовленість та суперечності родинно-суспільного виховання.
- 4.25. Технологія активного слухання в телефонному консультуванні.
- 4.26. Специфіка роботи із суїцидальними клієнтами.
- 4.27. Спілкування з молоддю, яка знаходиться в стані алкогольної та наркотичної залежності.
- 4.28. Психологічні особливості реабілітації людей з особливими потребами. I
- 4.29. Психологічні технології роботи з безпритульними дітьми. Робота психолога в дитячому будинку.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес повністю забезпечується «Практична психологія».

I. Технічні засоби навчання:

- 1) ноутбук;
- 2) проектор.
- 3) інтерактивна дошка

II. Програмне забезпечення: Power Point, Microsoft Excel, SPSS, платформа дистанційного навчання Moodle.

5. Поточний контроль

5.1. Питання до контрольної роботи № 1.

1. Практична психологія, основні завдання та функції.
2. Взаємозв'язок практичної, побутової та наукової психології.
3. Розвиток прикладної психології.
4. Національна система соціально-психологічної служби.
5. Що являє собою психологічна служба і чи є вона на усіх підприємствах?
6. Назвіть основні історичні етапи розвитку психологічної служби закордоном?
7. Чи можна вважати Етичний кодекс основним документом у роботі практичного психолога?
8. Якими ще нормативними документами повинен керуватися у своїй роботі психолог?

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Контрольна робота № 1.

Варіант № 1.

1. Практична психологія, основні завдання та функції (2,5 б).
2. Що являє собою психологічна служба і чи є вона на усіх підприємствах?(2,5 б)
- 3.

5.2. Питання до контрольної роботи № 2.

1. У чому полягає сутність психодіагностичної роботи психолога?
2. Назвіть основні напрямки психодіагностичної роботи практичного психолога з дітьми та дорослими.
3. У чому полягає сутність психоконсультаційної роботи психолога?
4. Назвіть основні напрямки психоконсультаційної роботи практичного психолога з дітьми та дорослими.
5. У чому полягає сутність просвітницької роботи практичного психолога?
6. Назвіть основні напрямки просвітницької роботи практичного психолога у шкільному колективі.
7. У чому полягає сутність психокорекційної роботи практичного психолога?
8. У чому полягає сутність психологічної реабілітації у роботі практичного психолога?
9. Розкрийте основні сфери використання психологічної реабілітації.
10. Чим відрізняється реабілітація від абілітації?
11. У чому полягає сутність психологічної просвіти та пропагандистської роботи практичного психолога?
12. Розкрийте особливості психологічної просвіти в системі освіти.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Контрольна робота № 2.

Варіант № 1.

1. У чому полягає сутність психодіагностичної роботи психолога? (2 б)
2. Назвіть основні напрямки просвітницької роботи практичного психолога у шкільному колективі (1 б).
3. Розкрийте основні сфери використання психологічної реабілітації (2 б)

6. Підсумковий контроль (іспит)

Питання до іспиту:

1. Загальне поняття про сучасну практичну психологію.
2. Практична психологія: цілі, предмет та функції.
3. Завдання практичної психології, три рівні завдань практичної психології.
4. Практична психологія як галузь психологічної науки. Практична психологія в системі міжгалузевих зв'язків психологічної науки.
5. Специфіка і взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології.
6. Основні психологічні теорії та їхній вплив на психосоціальну практику.
7. Філософсько-методологічні засади практичної психології.
8. Зміст та специфіка підходів до психологічної практики: психологічна допомога.
9. Психологічний зміст соціальної діяльності: формування соціальних потреб, мотивів, прийомів спілкування, сприйняття людини та групи, створення сприятливих умов життєдіяльності людей.
10. Психологічна проблематика соціального управління.
11. Модель професійної діяльності практичного психолога.
12. Психологічні теорії та різні галузі психологічної науки.
13. Використання психологічних методів в практичній діяльності.
14. Особливості психодіагностики.
15. Методи психологічної корекції поведінки, мотивації, спілкування, самооцінки.
16. Особливості та основні види психотерапії.
17. Зміст та специфіка підходів психологічної практики: психологічне сприяння.
18. Психологічна практика як професійна діяльність психолога.
19. Фахова майстерність психолога-практика.
20. Етичні засади діяльності практичного психолога.
21. Активне слухання клієнта в психологічній практиці.
22. Індивідуальний стиль роботи психолога-практика.
23. Стан та перспективи розвитку психологічної практики в Україні.
24. Вплив професійної діяльності на особистість психолога-практика.
25. Особливості психологічної практики в ситуації життєвої кризи клієнта.
26. Роль та місце психолога у психологічній практиці.
27. Навички підтримання консультативного контакту у психологічній практиці.
28. Конфлікт як компонент діяльності практичного психолога.
29. Особистість та діяльність психолога-початківця.
30. Комунікативні техніки в психологічній практиці.
31. Професійна підготовка практичного психолога.
32. Психологічна практика у сфері освіти.
33. Захисні механізми клієнта, робота з ними у процесі психологічної практики.
34. Психологічна практика у сфері сімейного консультування.
35. Емпатія в психологічній практиці.
36. Поняття психологічного консультування.
37. Основні принципи психологічної практики.

38. Види моделей допомоги у психологічній практиці.
39. Роль та місце психолога у практичній діяльності.
40. Сфери застосування психологічної практики.
41. Поняття психологічної проблеми.
42. Види запитів у психологічній практиці.
43. Застосування принципу конфіденційності у процесі надання психологічної допомоги.
44. Етика діяльності психолога з врегулювання міжособистісних конфліктів.
45. Кризове психологічне консультування як галузь практичної психології.
46. Табу в психодіагностичному дослідженні.
47. Принцип комплексного підходу у психологічній практиці.
48. Запити клієнта, що ускладнюють процес надання психологічної допомоги.
49. Типові помилки психологічної практики та їх профілактика.
50. Модель ефективного консультанта.
51. Діяльність психолога з врегулювання міжособистісних конфліктів.
52. Структура супервізорської сесії.
53. Уміння слідувати за клієнтом у психологічній практиці.
54. Основні види діяльності та функції практичного психолога.
55. Практична психологія в системі освіти: основні завдання та функції.
56. Проблеми становлення особистості у навчально-виховному процесі: індивідуально-диференційна та вікова специфіка.
57. Психологічне забезпечення сімейного консультування.
58. Зміст та специфіка підходів до психологічної практики: психологічна підтримка .
59. Психологічна корекція сімейних криз.
60. Психологічна практика роботи з родиною. Психологічні практики в контексті родинного виховання.
61. Психологічна допомога неповним сім'ям.
62. Психологічне забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах та у посттравматичний період.
63. Психологічне забезпечення працездатності.
64. Зміст та специфіка підходів до психологічної практики: соціально-психологічний супровід.
65. Психологічна допомога в ситуації втрати роботи.
66. Психологічна практика як профілактика та корекція залежної поведінки.
67. Психологічні особливості девіантної поведінки у підлітків.
68. Психологічна практика роботи з інвалідами.
69. Психологічна робота з невиліковно хворими.
70. Психологічна робота з безпритульними.
71. Практична психологічна робота з особами похилого віку.
72. Професійні вимоги до особистості практичного психолога.
73. Практична психологія та психосоціальна практика.
74. Знання, уміння та навички практичного психолога.
75. Структура та основні проблеми прикладної психології.
76. Міжнародні та регіональні документи про права людини.

77. Законодавчі акти України про соціально-психологічну службу.
78. Специфіка психологічної роботи з сім'ями.
79. Характеристика професії практичного психолога.
80. Основи організації роботи практичного психолога.
81. Проведення психологічного аналізу змісту, процесів і результатів діяльності практичного психолога.
82. Модель особистості практичного.
83. Психологічна корекція професійного вигорання практичних психологів.
84. Професійна культура психологічної практики.
85. Просвітницька робота практичних психологів як фактор формування психологічної компетентності населення.
86. Професійне самоусвідомлення практичних психологів.
87. Етапи професійного самоусвідомлення практичних психологів.
88. Характеристика основних напрямів психотерапії.
89. Професійна самодопомога в діяльності практичних психологів.
90. Професійні викривлення та девіації практичних психологів.

Приклад білету до іспиту

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

ІСПИТОВИЙ БІЛЕТ

1. Перспективи розвитку прикладної психології. Національна система соціально-психологічної служби (13 балів).
2. Обов'язки і права практичного психолога (13 балів).
3. Поняття психотерапії. Її специфіка, мета та завдання (14 балів).

Затверджено на засіданні кафедри психології. Протокол №_1_ від «_27_» серпня 2020 року

Завідувач кафедри, професор

Лисенкова І. П.

Упорядник, ст. викл. кафедри

Амплєєва О.М.

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	2	15	30
Написання есе	20	1	20
Написання контрольних робіт	5	2	10
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього			100

Заочна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	10	4	40
Написання контрольних робіт	20	1	20
Загальна кількість балів			60
Іспит			40
Всього			100

Пояснення до умов визначення рейтингу

Денна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
<u>1. Бали за відповіді на групових заняттях</u>	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	<u>2</u>
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	<u>1</u>
<u>2. Бали за написання есе</u>	
Якісно оформлений матеріал. Самостійність виконання, логічність і послідовність викладення матеріалу . Список літератури за останні 5 років.	<u>20</u>
Якісно оформлений матеріал. Самостійність виконання, логічність і послідовність викладення матеріалу . Список літератури не за останні 5 років.	<u>19-15</u>
Оформлення на середньому рівні. Структура не повна та список літератури не за останні 5 років.	<u>14-10</u>
Оформлення на рівні нижче середнього. Матеріал частково взятий з мережі Інтернет без посилань. Список літератури не за останні 5 років.	<u>9-5</u>
Оформлення на низькому рівні. Матеріал узятий повністю з мережі Інтернет без посилань. Список літератури не за останні 5 років.	<u>4-1</u>
<u>3. Бали за написання контрольних робіт</u>	
<u>Бальна оцінка, відображена на кожному питанні варіанту контрольної</u>	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне використання формул та проведення розрахунків.	<u>максимальний бал за питання</u>
<u>Відповідь не повна, не містить аргументів.</u>	<u>Зниження оцінки</u>

Заочна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
<u>1. Бали за відповіді на групових заняттях</u>	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	<u>10</u>
Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань	<u>9-8</u>

не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	
Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.	<u>7-6</u>
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	<u>5-3</u>
Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.	<u>2-1</u>
2. Бали за написання контрольної роботи	
Якісно оформлений матеріал. Самостійність виконання, логічність і послідовність викладення матеріалу . Список літератури за останні 5 років.	<u>20</u>
Якісно оформлений матеріал. Самостійність виконання, логічність і послідовність викладення матеріалу . Список літератури не за останні 5 років.	<u>19-15</u>
Оформлення на середньому рівні. Структура не повна та список літератури не за останні 5 років.	<u>14-10</u>
Оформлення на рівні нижче середнього. Матеріал частково взятий з мережі Інтернет без посилань. Список літератури не за останні 5 років.	<u>9-5</u>
Оформлення на низькому рівні. Матеріал узятий повністю з мережі Інтернет без посилань. Список літератури не за останні 5 років.	<u>4-1</u>

Оцінювання знань студента під час заліку чи екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою, прийнятою у ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка **«Відмінно» - 90-100 балів** ставиться за умов, якщо студент дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **«Добре» - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається

незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **«Задовільно» - 60-74 балів** виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **«Незадовільно» - 21-60 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущенні значні помилки, студент не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1. Основні:

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості. – Харків: Фоліо, 2016.
2. Козубовська А. В., Керецман В. Ю. Товканець Г. В. Роль і функції соціально-психологічної служби в роботі з сім'єю. — Ужгород., 2012.- 173 с.
3. Максименко С. Д., Ільїна Т.Б. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога // Практична психологія та соціальна робота. - 2014. - № 1. - С. 2-6.
4. Матвеева М.П. Організація роботи шкільного психолога: Методичні рекомендації. - Кам'янець-Подільський: Інформаційно-видавничий відділ Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, 2009.- 36 с.
5. Основи консультативної психології: Аналіз сучасних концепцій: Методичні рекомендації для студентів педінститутів спеціальності "Практичний психолог в закладах народної освіти" / Укладач О.Ф.Бондаренко. - К.: РНМК Міносвіти України, 2015. - 116 с.
6. Основи практичної психології: Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева. – 2-е вид., стер. – К.: Либідь, 2011. – 536 с.
7. Панок В. Г. Українська практична психологія: визначення, структура і завдання // Практична психологія і соціальна робота. - 2017. - №10. - С.55; -2008. - №1. - С.69.
8. Пов'якель Н. І., Блохіна І. О. Психологічні передумови становлення позитивної Я-концепції як базової компоненти професійного самовизначення психолога // Психологія: Зб.наук. пр. - Вип. 2 (5). - К.: НПУ, 2013. - С. 177
9. Положення про психологічну службу системи освіти України // Практична психологія та соціальна робота - № 2. - 2005. - С. 35-38.
10. Практична психологія та психодіагностика: посібник для лабораторних занять / Укл. Карагодіна О.Г., Шинкаренко О.Д. – К., 2012. – 123с.
11. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2017.- 320 с.

8.2. Додаткові:

1. Біла О. Г. Соціально-психологічні детермінанти особистішого становлення психолога-практика // Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наук. пр. Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. С. Д. Максименка.- К.: ГНОЗІС, 2013. - Т.V. - Ч.6. - С. 18-22.
2. Верко С. С. Психолог в організації: "за" і "проти" // Актуальні проблеми психології: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. - Т. Ч. - К.: Інститут психології ім. Г.С.Костюка, 2016. - С. 207
3. Жіночі права: крок за кроком: Практичний посібник з використання міжнародного закону про права людини і механізми захисту прав жінок у контексті прав людини : Пер з англ. - К.: Основи, 1999.- 236 с.
4. Коротка інформація щодо діяльності системи центрів соціальних служб для молоді // Практична психологія і соціальна робота - 1999. - № 7.- С. 43.

8.3. Інформаційні ресурси:

1. http://studopedia/view_global.php?id=6253.
2. http://wiki.ec/view_php?id=6594.
3. http://loveread.ec/view_global.php?id=62272
4. <http://kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Resource>